

Bruselj, 18. maj 2026
(OR. en)

9285/26

DEVGEN 79
FIN 681
ACP 48
RELEX 660

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta

Datum: 18. maj 2026

Prejemnik: delegacije

Zadeva: Usklajen pristop k nestabilnosti, instrumentom EU za zunanje delovanje in
rezultatom trajnostnega razvoja
– sklepi Sveta (18. maj 2026)

V prilogi vam pošiljamo Sklepe Sveta o usklajenem pristopu k nestabilnosti, instrumentom EU za zunanje delovanje in rezultatom trajnostnega razvoja, ki jih je Svet odobril na 4174. seji 18. maja 2026.

SKLEPI SVETA

O usklajenem pristopu k nestabilnosti, instrumentom EU za zunanje delovanje in rezultatom trajnostnega razvoja

Usklajen in trajen pristop k nestabilnosti

1. Svet priznava, da je nestabilnost vse večji svetovni izziv, ki ga povzročajo večdimenzionalna tveganja in poslabšujejo številne krize, kar ogroža mednarodno varnost in stabilnost, ovira gospodarsko varnost ter stopnjuje prisilno razseljevanje in nedovoljene migracije, tudi v sosedstvu EU in njenih partnerskih državah. Poudarja, da je učinkovito obravnavanje nestabilnosti strateška prednostna naloga EU.
2. Svet poudarja pomen bolj sistematičnega in celovitega, prilagojenega, skladnega, usklajenega in prepoznavnega odziva EU na nestabilnost, temelječega na vrednotah in načelih Unije, zlasti glede na vse večje geopolitične napetosti. Poudarja pomen celovitih, preobrazbenih, dolgoročnih in na človekovih pravicah temelječih pristopov, ki so prilagojeni okoliščinam, občutljivi za konflikte, trajnostni in obravnavajo temeljne vzroke neenakosti spolov. Temeljiti bi morali na povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter zajemati preprečevanje, vnaprejšnje ukrepanje, utrjevanje miru in krepitev odpornosti, s čimer bi prispevali k odpravljanju temeljnih vzrokov in dejavnikov nestabilnosti, vključno s konflikti, revščino in izzivi, povezanimi s podnebjem. Vsi ukrepi EU bi morali izkazovati zavezanost EU učinkovitemu multilateralizmu in na pravilih temelječemu mednarodnemu redu, tudi mednarodnemu pravu, v središču katerega so ZN. Ukrepi EU bi morali podpirati dopolnjevanje med različnimi področji zunanjega delovanja Unije, po potrebi tudi s skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP).

3. V okviru tega pristopa bi moralo trajno razvojno sodelovanje v nestabilnih razmerah, ki temelji na razvojnih načelih EU ter je usklajeno z Agendo 2030 in njenimi 17 cilji trajnostnega razvoja, okrepiti odpornost in dolgoročno stabilnost partnerskih držav ter spodbujati njihov prehod z odvisnosti od pomoči na pot trajnostnega razvoja. EU bo še naprej spodbujala mednarodni mir in varnost, človekove pravice in pravno državo ter večstranske rešitve za skupne izzive. Svet nadalje poudarja, da sta izboljšanje sistemov socialne zaščite in odpravljanje revščine ključna za zmanjšanje tveganja nestabilnosti.
4. Svet opozarja na pomen zagotavljanja ustreznega in prožnega financiranja EU v nestabilnih razmerah. Poziva k večji uporabi inovativnih in prožnih mehanizmov financiranja, ki se vzajemno krepijo, vključno z instrumenti za zmanjševanje tveganj, da bi mobilizirali zasebno financiranje za lokalno podjetništvo, MSP in ustvarjanje delovnih mest. Hkrati poudarja, da je treba okrepiti vzdržnost in preglednost dolga, da bi zagotovili fiskalno odpornost v partnerskih državah. V zvezi s tem opozarja na ključno vlogo ustvarjanja delovnih mest v nestabilnih okoljih, kjer so ovire za ustvarjanje možnosti za preživljanje še posebej velike.
5. Svet poudarja potrebo po osredotočenem in trajnem delovanju v partnerskih državah in regijah, kjer je nestabilnost velika ali izjemna, ukrepanje EU pa strateško, kot so podsaharska Afrika, vključno s Sahelom, male otoške države v razvoju in neobalne države v razvoju. Posebna pozornost bo še naprej namenjena spodbujanju stabilnosti in odpornosti v našem skupnem sosedstvu, tudi na Zahodnem Balkanu ter v vzhodnem in južnem sosedstvu, ob upoštevanju njihovih posebnih ranljivosti in izzivov. Svet poudarja pomen enakega in pravičnega dostopa do zanesljivih in cenovno dostopnih osnovnih storitev, zlasti čiste vode, hranljive hrane, ustreznih stanovanj, kakovostnega izobraževanja, kakovostnih zdravstvenih storitev, pravosodja in zaupanja vrednih institucij, saj so ključni dejavniki za socialno kohezijo, udeležbo v gospodarstvu in vključujočo udeležbo ter zaupanje v javne institucije. Delovanje EU bi moralo prispevati k odpravljanju humanitarnih, socialnih, gospodarskih, okoljskih in varnostnih posledic nestabilnosti, tudi revščine in neenakosti, nasilja, vključno z nasiljem na podlagi spola, ter nestabilnosti, neustrezne prehranske varnosti, prisilnega razseljevanja in nedovoljenih migracij.

6. Svet priznava, da so ženske, dekleta, mladi in osebe v ranljivem položaju nesorazmerno prizadeti zaradi nestabilnosti. Opozarja, da je treba nenehno izvajati proces njihovega opolnomočenja kot nosilcev sprememb za mir in trajnostni razvoj, zlasti z večjim in pravičnim dostopom do izobraževanja, spretnosti in zaposlitvenih možnosti. Poudarja, da boj proti večplastnim in presečnim oblikam diskriminacije ter neenakosti spolov ter spodbujanje polne, enakopravne in smiselne udeležbe žensk, mladih in invalidov na vseh področjih družbenega, gospodarskega, političnega in javnega življenja prispevata k odpornejšim, mirnejšim in bolj vključujočim družbam. Ponovno potrjuje svojo zavezanost izvajanju agende o ženskah, miru in varnosti. Seznanjen je z akcijskim načrtom EU za enakost spolov III, ki sta ga pripravili Komisija in visoka predstavnica za zunanje zadeve in varnostno politiko, predsedstvo pa ga je pozdravilo v svojih sklepih, in njegovo vlogo pri nadaljnjem znatnem povečevanju strateškega pomena enakosti spolov v zunanjem delovanju EU. S pogledom v prihodnost se seznanja s pripravo akcijskega načrta za enakost spolov IV, ki bi moral izkazati stalno zavezanost in vodilno vlogo z določitvijo konkretnih ciljev ter še naprej spodbujati enakost spolov, opolnomočenje žensk in deklet ter spolno in reproduktivno zdravje in pravice. V zvezi s tem je še naprej zavezan globalnemu spodbujanju enakosti spolov, opolnomočenja žensk in deklet ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v skladu z odstavkom 34 Novega evropskega soglasja o razvoju ter v sodelovanju s partnerskimi vladam, civilno družbo in zasebnim sektorjem.
7. EU ostaja zavezana promociji, varstvu in uveljavljanju vseh človekovih pravic ter doslednemu in učinkovitemu izvajanju Pekinških izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepnih dokumentov konferenc o njunem pregledu; v tem kontekstu ostaja zavezana prizadevanjem za spolno in reproduktivno zdravje in pravice. Ob upoštevanju tega znova potrjuje zavezanost promociji, varstvu in uveljavljanju pravice vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad vsem, kar je povezano z njegovo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, ter da o tem odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Izpostavlja tudi, da je v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem potreben vsesplošen dostop do kakovostnih in cenovno dostopnih celovitih informacij, izobraževanja, vključno s celovito spolno vzgojo, ter zdravstvenih storitev.

Strateško usklajevanje in večstransko sodelovanje

8. Svet poudarja, da je treba okrepiti pristop Ekipe Evropa glede nestabilnosti. Po potrebi bi ga bilo treba dopolniti s sodelovanjem s podobno mislečimi partnerji, razvojnimi bankami, zasebnim sektorjem in regionalnimi organizacijami, pa tudi z učinkovitim sodelovanjem z večstranskimi partnerji, kot so ZN in mednarodne finančne institucije, kadar je to ustrezno.
9. Svet ponovno potrjuje svojo zavezanost vzajemno koristnim partnerstvom za krepitev lokalne odgovornosti, preglednosti in vključenosti. Še naprej je trdno zavezan opolnomočenju lokalnih akterjev, tudi lokalnih organov, civilne družbe, lokalnega zasebnega sektorja, vključno z MSP, in neodvisnih medijev, ter sodelovanju z njimi, pri čemer zagotavlja, da ukrepi prispevajo k trajnostnim rešitvam z lokalno odgovornostjo, podpirajo vključujoče in odgovorno upravljanje ter zmanjšujejo odvisnost od pomoči.
10. Svet poudarja, da mora biti EU še naprej sposobna delovati s širšim naborom orodij in pristopov v okviru povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom, se odzivati na osnovne potrebe prebivalstva, spodbujati človekov razvoj ter graditi mir in socialno kohezijo. Poudarja ključno vlogo skupnih in deljenih analiz razmer, spola in konfliktov ter občutljivosti za konflikte ter dejstvo, da bi se morali vsi ustrezni instrumenti EU vzajemno podpirati in strateško usklajevati.
11. Svet je seznanjen s preobrazbenim potencialom strategije Global Gateway in njenega pristopa „360 stopinj“ v nestabilnih okoljih, kadar se uporablja glede na okoliščine in ob upoštevanju konfliktov, v skladu z načelom neškodovanja. Kadar se strategija Global Gateway uporablja v nestabilnih razmerah, bi morale njene naložbe ustrezno dopolnjevati druga bolj prilagojena in prožna orodja EU. Naložbe strategije Global Gateway, ki upoštevajo konflikte, imajo potencial, da z zagotavljanjem možnosti za preživljanje in vzpostavljanjem stabilnosti v nestabilnih okoljih ustvarijo učinke, ki spodbujajo mir.

12. Svet poleg tega poudarja, da je treba zagotoviti, da bo URP EU ustrezno in pregledno usmerjena v nestabilna okolja in okolja, ki so jih prizadeli konflikti, v katerih so potrebe največje in v katerih je trajno delovanje bistveno za podporo stabilnosti, humanitarnim potrebam, odpornosti in dolgoročnemu razvoju, pri čemer nihče ne sme biti zapostavljen, hkrati pa je treba ohraniti napredek pri doseganju skupnega cilja EU glede URP za najmanj razvite države ter usklajenost s prednostnimi nalogami partnerskih držav in načeli razvojne učinkovitosti.

V prihodnost usmerjena agenda EU

13. Svet poudarja pomen trajnega in načelnega delovanja EU v nestabilnih razmerah v skladu s povezavo med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.

14. Svet poudarja, da morata občutljivost za konflikte in zanesljiva analiza konteksta služiti kot strateška zaščitna ukrepa, ki varujeta interese EU in odpornost partnerskih držav, zlasti v razmerah, ki so zelo in izjemno nestabilne. Poudarja, da sta ta zaščitna ukrepa nujna za zagotovitev, da je posredovanje EU skladno z načelom neškodovanja ter da prispeva k stabilnosti, trajnostnemu miru in dolgoročni odpornosti. Potrebni so odločen pristop Ekipe Evropa in skupne analize konteksta, da se omogočita učinkovitost in usklajenost, hkrati pa čim bolj poveča vzvod posredovanja.

15. Svet si bo prizadeval zagotoviti, da bo okvir EU za zunanje financiranje ustrezal svojemu namenu, da bi celostno, lokalizirano in trajnostno obravnaval nestabilnost ter spodbujal skladnost med instrumenti in usklajenost z razvojnimi načeli, strateškimi cilji EU, potrebami in prednostnimi nalogami partnerskih držav ter geopolitičnimi razmerami.

Letno poročilo za leto 2025 o izvajanju instrumentov EU za zunanje delovanje v letu 2024

16. Svet pozdravlja letno poročilo za leto 2025 o izvajanju instrumentov EU za zunanje delovanje v letu 2024, ki vsebuje celovit pregled finančne podpore EU za mednarodna partnerstva, evropsko sosedstvo, humanitarno pomoč, širitev, mir, varnost in obrambo ter odzivanje na krize.

17. Svet je seznanjen s koristnostjo poročila pri dokazovanju, kako so EU in njene države članice v okviru pristopa „Ekipa Evropa“ še naprej obravnavale svetovne izzive in posledice vojne agresije Rusije proti Ukrajini, hkrati pa spodbujale vrednote in strateške interese EU, tudi s pospeševanjem izvajanja strategije Global Gateway, ter prispevale k uresničevanju Agende 2030 in njenih ciljev trajnostnega razvoja, skupaj s Pariškim sporazumom.
18. Svet poudarja pomen letnega poročila kot orodja za preglednost, odgovornost in politično usmerjanje s strani Sveta. Poudarja, da je njegova pravočasna objava bistvena, da bi omogočili učinkovite politične smernice in informirani nadzor, pri čemer opozarja, da je treba zagotoviti, da so podatki na voljo v obliki, ki omogoča analizo in primerljivost skozi čas. Poziva k nadaljnji racionalizaciji formata glavnega poročila, da bi izboljšali njegovo uporabnost na podlagi stalnih izboljšav, ki so bile priznane kot koristne že v prejšnjih letih, hkrati pa ohranili informacije iz prilog.
19. Svet priznava pomen krepitev strateške usmeritve poročila, tudi prek jasnejših povezav z Agendo 2030 in cilji trajnostnega razvoja. Nadalje poudarja, da so potrebne boljše informacije o upravičenosti do uradne razvojne pomoči v okviru instrumenta NDICI – Globalna Evropa in podpora za najmanj razvite države. Poročilo bi moralo zagotoviti jasnejše poročanje o napredku pri doseganju vseh ciljev ter opredeliti področja, na katerih so potrebna dodatna prizadevanja, predvsem za zagotovitev, da bodo ti cilji doseženi do konca leta 2027, zlasti za podnebne cilje in cilje glede enakosti spolov. Svet ugotavlja tudi, da je treba pojasniti vlogo delegacij EU pri zbiranju podatkov, in poudarja, da bi moralo poročanje še naprej podpirati usklajeno dolgoročno načrtovanje v celotnem zunanjem delovanju EU.
20. Svet poudarja, kako pomembno je, da zunanji instrumenti učinkovito izpolnjujejo svoje pravne cilje. Pozdravlja napredek v zvezi z zavezami za socialno vključevanje in človekov razvoj, migracije in prisilno razseljevanje ter enakost spolov. Za doseganje teh ciljev Svet izpostavlja usklajeno uporabo celotnega nabora orodij in načinov izvajanja EU, ki omogočajo prilagojene in diferencirane pristope. Sodelovanje s širokim naborom partnerjev, vključno z evropskimi razvojnimi finančnimi institucijami, civilno družbo in lokalnimi akterji, zagotavlja, da EU ostaja prožna in zanesljiva partnerica, ki se je sposobna spopasti s svetovnimi izzivi.

21. Svet poudarja, da je treba s strateškim komuniciranjem povečati prepoznavnost zunanjega delovanja EU in komuniciranje o njem ter EU uveljaviti kot zanesljivo in zaupanja vredno partnerico. Seznanjen je s stalnim napredkom in prizadevanji za okrepitev strateškega komuniciranja na področju zunanjega delovanja. Poudarja pomen doseganja in učinkovitega vključevanja neinstitucionalnih ciljnih skupin v partnerskih državah s ciljno usmerjenimi komunikacijskimi kampanjami, ki usklajeno in učinkovito prikazujejo rezultate ukrepov EU.
22. Svet opozarja, kako pomembna so dosledna, pregledna in usklajena prizadevanja za komuniciranje med akterji Ekipe Evropa, tudi s tesnim usklajevanjem na ravni partnerskih držav med delegacijami EU in državami članicami. Spodbuja nadaljnja prizadevanja za zagotovitev, da bo komuniciranje o zunanjem delovanju EU odražalo skupno udejstvovanje Ekipe Evropa.

Letno poročilo o ciljih razvojne pomoči EU

23. Svet opozarja, da so EU in njene države članice največje svetovne donatorke uradne razvojne pomoči (URP) s skupnim prispevkom v višini 82,5 milijarde EUR leta 2025, kar predstavlja 48 % svetovne URP. Z zaskrbljenostjo se seznanja z doslej največjim upadom URP po svetu v letu 2025, kot je poročala OECD¹, in poudarja, da morajo EU in njene države članice še naprej dajati zgled kot Ekipa Evropa.
24. Svet pozdravlja letno analizo Komisije o ciljih razvojne pomoči EU. Z zadovoljstvom se seznanja tudi z medsebojnim strokovnim pregledom razvojnega sodelovanja EU za leto 2025, ki ga je pripravila OECD. Posodobljeni podatki ponovno potrjujejo, da EU in njene države članice ostajajo največje svetovne donatorke uradne razvojne pomoči (URP). Svet želi Evropskemu svetu poročati o naslednjem:
- a) EU in njene države članice so leta 2025 prispevale 48 % svetovne uradne razvojne pomoči (URP)² in tako dokazale svojo nadaljnjo vodilno vlogo v okviru svetovne agende za trajnostni razvoj kot največje svetovne donatorke URP.

---

¹ OECD navaja, da se je skupna URP držav članic Odbora za razvojno pomoč v letu 2025 v primerjavi z letom 2024 realno zmanjšala za 23,1 % (na podlagi stalnih cen v USD), kar je največje doslej zabeleženo letno zmanjšanje.

² Na podlagi predhodnih informacij Odbora OECD za razvojno pomoč o podatkih o URP za leto 2025. Svetovna URP je v tem dokumentu opredeljena tako, da vključuje skupno URP EU ter vseh drugih držav donatork, ki so ali niso članice Odbora za razvojno pomoč in ki poročajo OECD.

- b) Skupna URP EU³ je leta 2025 predstavljala 0,44 % bruto nacionalnega dohodka (BND) EU, kar ustreza 82,5 milijarde EUR. To pomeni zmanjšanje v primerjavi z 0,50-odstotnim deležem BND EU v letu 2024 (89,5 milijarde EUR).
- c) Skupna URP EU za najmanj razvite države⁴ je leta 2024 predstavljala 0,08 % BND EU, kar ustreza 14,5 milijarde EUR. To pomeni zmanjšanje v primerjavi z 0,12-odstotnim deležem BND EU v letu 2023 (20 milijarde EUR). Svet v zvezi s tem ugotavlja, da skupna URP EU za najmanj razvite države ostaja pod ciljem v višini 0,20 % in so zanjo potrebna vztrajna prizadevanja.
25. Svet še naprej spodbuja vse države članice, naj napredujejo pri uresničevanju svojih posameznih ciljev, pa tudi naj ostanejo na verodostojni poti k uresničevanju skupne zaveze EU, da bo do leta 2030 za URP⁵ namenila 0,7 % BND, za URP najmanj razvitim državam pa 0,2 %. Spodbuja jih tudi, naj zagotovijo, da bo ustrezen delež njihove URP, na primer 10 %, namenjen humanitarnim dejavnostim na podlagi obstoječih humanitarnih potreb.

---

³ Na podlagi predhodnih informacij Odbora OECD za razvojno pomoč o podatkih o URP za leto 2025. Skupna URP EU se meri na podlagi ekvivalenta nepovratnih sredstev ter predstavlja vsoto URP držav članic EU in deleža URP, ki ga zagotovijo institucije EU in ni pripisan državam članicam ali donatorjem zunaj EU, kot je Združeno kraljestvo.

⁴ Na podlagi podatkov Odbora OECD za razvojno pomoč o podatkih o URP za leto 2024. Skupna URP EU za najmanj razvite države vključuje dvostransko neto URP držav članic EU za najmanj razvite države, pripisano večstransko URP za najmanj razvite države in regionalno neto URP, za katero je znano, da koristi najmanj razvitim državam, ter regionalno neto URP institucij EU, za katero je znano, da koristi najmanj razvitim državam (brez deleža Združenega kraljestva).

⁵ Države članice, ki so se Uniji pridružile po letu 2002, so se zavezale, da si bodo prizadevale povečati svoj delež URP na 0,33 % BND.

26. Svet poudarja, da je treba za uresničitev teh zavez uporabiti celoten nabor načinov financiranja hkrati s tehničnim sodelovanjem na dopolnjujoč način. Potrjuje, da je treba zagotoviti, da bodo EU in njene države članice dejavno prispevale k oblikovanju mednarodnega sistema za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, ki bo v celoti pripravljen za reševanje današnjih svetovnih izzivov.
27. Svet poudarja pomen boljšega in bolj sistematičnega merjenja učinka ter vključujočega zbiranja podatkov in preglednega poročanja o vseh uradnih virih financiranja, tudi o sredstvih, zbranih iz zasebnega sektorja, prek sistema OECD za poročanje o upnikih (CRS), pa tudi skupne uradne podpore trajnostnemu razvoju (TOSSD) in pobude za preglednost mednarodne pomoči (IATI). Svet izpostavlja tudi pomen sledenja vsem virom financiranja za naložbe v trajnostni razvoj.

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 20/2025

28. Svet pozdravlja Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 20/2025 z naslovom „Podpora Komisije za boj proti lakoti v podsaharski Afriki“ in ugotavlja, da je Komisija sprejela priporočila Računskega sodišča in jih bo izvajala, da bi pospešila napredek pri reševanju enega najpomembnejših svetovnih izzivov.
29. Svet ponovno potrjuje povezavo med prehransko in vodno varnostjo ter nestabilnostjo in poudarja, da napredek pri izkoreninjenju lakote in slabe prehranjenosti spodbuja stabilnost in odpornost ter podpira vzajemno koristna partnerstva v podsaharski Afriki. Prav tako poudarja, da je treba to povezavo obravnavati v okviru skupin G7 in G20.
30. Svet ugotavlja, da so bile v zadnjem desetletju na podlagi ukrepov EU v okviru različnih instrumentov sklenjene pogodbe v vrednosti približno 23,2 milijarde EUR za pobude, povezane z lakoto (2014–2024), pri čemer je bila skoraj polovica tega zneska namenjena podsaharski Afriki.

31. Svet skladno z ugotovitvami Računskega sodišča poudarja, da je treba humanitarno pomoč uravnotežiti z dolgoročnimi razvojnimi rezultati, zlasti trajno podporo za odporne in trajnostne vrednostne verige v kmetijsko-živilskem sektorju ter sektorju ribištva in akvakulture, ter okrepiti na potrebah utemeljeno ciljno usmerjanje in spremljanje rezultatov z uporabo kazalnikov rezultatov za izboljšanje učinka in trajnostnosti. V zvezi s tem Svet spodbuja bolj integrirano izvajanje pristopa povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.
32. Svet opozarja na dodano vrednost pristopa Ekipe Evropa in izpostavlja potencialno vlogo strategije Global Gateway ter tudi drugih orodij in strategij za širitev trajnostnih, v lokalnem okolju zakoreninjenih proizvodnih sistemov in vrednostnih verig ob hkratnem zagotavljanju razpoložljivosti hranljivih živil za najranljivejše osebe. Svet spodbuja nadaljnje usklajevanje v okviru Ekipe Evropa, da bi izboljšali svetovno prehransko varnost in prehrano, ter poziva k zanesljivejšim podatkom, spremljanju in usklajevanju za izboljšanje rezultatov.